

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.	
Egy évre . . . 5	—	Fél évre . . . 8	—
Fél évre . . . 2	50	Negyed évre . . . 4	—
Negyed évre . . . 1	—	Egy órára . . . 1	70
Egy órára . . . 1	—	Egy órára . . . 1	70

Egyes szám ára 4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Hj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hát hasábas petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Kossuth-kultusz Ős-Budavárban.

— Budapesti levél. —

Nagy a veszendőség nálunk. Emberben, eszmékben, szent hagyományaink tisztelésében. Félünk, bekövetkezhetik rajtunk a költő jóslata, hogy amely nép nagyjai emlékezetét nem tiszteli, az ledől és rabigába görnyed, mint az egykori Róma. — Nohát nagyjaink emlékezetét eléggé kultiválni igyekeztünk. Bánffy pl. megcsinálta a kisebb méretű tiz szobor »eszméjét«, amely szobrok alakzatai közt ott van IV. Béla király névtelen jegyzője is, az Anonymus, de ott van egy olyan magyar születésű Ausztria zsoldjába szegődött tábornok is, aki egykor a magyar szabadság ellen villogtatta kardját. Így csinálják nálunk az őskegyelet iránti megnyilatkozásokat, melyeknek így módon talán kár is megnyilatkozni.

Most más alakját találták ki Budapesten az elmúlt idők nagy alakjai tisztelésének. Egyszerűen megjelentetik őket Ős-Budavárban. Legalább így történik ez a legutóbbi magyar szabadságküzdelem egyik legnagyobb alak-

jával, Kossuth Lajossal. Ott fekszik kihült teste, porladozó csontja a ke-repesi-uti temetőben. A nemzeti kegyelet hozta haza s a nemzeti kegyelet könnyei harmatozzák sirjának virágait. És Kossuth Lajos mégis látható élő alakban az ősbudavári éjjeli, züllött mulatóhelyen hatvan fillérbeléptidijért. Látható pedig szörnyűséges környezetben. Ez a közvagyon képező területen bemutatnak egy felvonulást, amint a nagy Kossuth a vesztett szabadságharc után az Egyesült-Államok fővárosába, New-Yorkba érkezik. Ez a felvonulás felette undorító. A kíséret, a nagykövetek, a Kossuth kíséretét képező magyar urak csoportjai, azok igazán páratlanok. Ami szemét népet össze lehet szedni a főváros külvárosainak homályából 20 fillér napidijért, az mind ott van ezek között. — Valóságosan felháborító látvány, amit az üzleti raffineriának legutolsó erkölcsstelensége eszelhetett ki, de amelyet eltérni tovább nem lehet.

Mi úgy gondoljuk, hogy Kossuth mégis volt valaki, hazájának szabadságáért küzdője, zászlóvivője, eszméi száműzöttje s lassu halált halt vér-

tanuja. Ezért dobog kegyelettel halála után is minden magyar szív. Ezért adakoztak össze a magyarok, hogy porrai fölé mauzoleumot; emlékezetének szobrot állítsanak fel a fővárosban. Nohát szabad-e ennek a férfinak emlékezetét így módon meggyalázni, arczul vágva minden kegyeletünket, mint ahogy teszi egy üzercsoport ott az Ős-Budavárnak nevezett botránytanyán?

Szabad-e megengedni azt, hogy az állatkert egy részébe hurczolják mutatványként Kossuth Lajos ábrázolatát? Azét a Kossuthét, aki most már halálában minden politikai érdekek fölé emelkedve, olyan mindnyájunknak, mint ősi szabadságunknak hatalmas hangu tárogatója, aki a felhők közül küldi le hozzánk szavát:

— Ne hagyj magad, magyar. Mert magyar vagy magyar.

A fővárosi magyar kir. államrendőrségnek mindenhez van szava. Mikor a Vigszinházból kiverték a bécsi német színésztrüppöt, akkor becsukott ezért a becsületes dologért egy nagy csomó intelligens embert. Hanem azt nem látja meg, hogy milyen sérelem esik ott az Ős-Budavárának ne-

Óreg honvédek visszaemlékezései.

A letűnt esztendő az öreg emberek emlékezését rövidítik, ámde az elvesztett emlékezést és emlékeket, a feledésben elmosódott tiszta körvonala képeket dusan pótolja az öreg embereknek gyermeki módon erős, élénk képzelőtehetsége, mely a mesét valóságnak festi és többször a valóság rovására mesét himez. . . . Hát még egy olyan kor emlékeit micsoda káprázatos képekben olvasszja össze a roskatag, az édes multon merengő öreg ember, a micsoda kor a dicső szabadságharcunk korszaka volt, a micsoda tüneményeszerű események emelték ki ezen kort a szürke évek sorából. Ezen korszak szülte a honvédeket is. Nehányan, ritkulva éldegélnek még közülök. . . . Napról-napra fogyatkozó fehér, elagott, roskatag csapatjuk elenyészik maholnap a mai közönyös, szürke tömegben, mely a hazaszeretetet szent oltárát feldulta, az aranyborju előtt csuszik a piszkos porban.

Idegenszagu korszak ez. Érthetetlen az öreg honvédek előtt. Miért is küzdöttek? . . . Viszont az öreg honvédek hajdani sas-szárnyu eszményeit sem értik meg az idegen határokról szakadt, csiripolós, falánk verebek, melyek kiszorítják a dolgos házi-fecskét is fészkeből. . . . És a nyolczvan

esztendő vén Szilágyi Gáspár szerint hiába nyolczlövéses ma a puská, ha nincs a végén valaki. . . . Odaelő 48-ban csak néhányat löttek, mindjárt a tusáját fordították a puskának, ámde fájlalta is azt a német, no meg a szervian. Óreg Szilágyi Gáspár honvédek akkortájt dalolták a bánati táborban ezt a nótát:

Ráczok, ráczok, szervianok,
Nem értek már egy petákot;
Mert a magyar száz talléros,
A puskája panganétos. . .

Szilágyi Gáspár nyolczvan éves, utezarsarkon üldögélő koldus a szabadságharc előtt polyakországban fogyasztotta a „császár kenyérét.“ Bizonyoság reá, hogy midőn 1849-ben a szegedi nagy Zsótér-féle puskaporos rakár felrobbant (az osztrák spionjai és czinkosai robbantották fel), ekkor a becsületes és vitéz Perczel Móricz generális nagy busan így szólott:

— Fiaim, most vették el a kenyérünket. . . .

Midőn pedig Görgei főtabornoksága alá került a magyar sereg, szive keserüségét ekkor sem hallgatta el a becsületes és vitéz Perczel Móricz generális, sóhajtott:

— Fiaim, most adták el Magyarországot. . . .

A temesvári végzetes csatában pedig

nagyon szerencsétlenül a puszkapor füstöt a magyarokra fujta a szél. A németekkel még csak elbántak volna valahogy. Hanem előérkeztek a muszkák is. Micsoda ravasz nép. A bandájuk a Rákóczi-nótát huzta. Megérkeztek Görgeiek. . . . Ezen hitében egész felvidámult a honvéd. Pedig hát a muszka banda huzta a Rákóczit. . . . El is veszett a temesvári csata, ott pusztult a sok erős honvéd.

Azután csak nemsokára Haynau kezdett árva Magyarországon parancsolni; mikor már nagyon hajtották, keresték a bujdosó honvédeket, Szilágyi Gáspár néhány honvéd cimborájával maga jószántából ment be a szegedi várba; akkor Szegeden egy osztrák ezredes volt a parancsnok, az elé állították Gáspárakat rapportra. Kevély német volt ez. Csak annyit kért a kíséző tisztől.

— Honféték?

— Honvédek!

— Kaptad nyolczvan bot, ekként ripakodott a szegény honvédekre a kevély német ezredes, kehrt euch! Mars!

És Gáspár honvédek, amiért hazájukat védelmezték, a szegedi várban becsületesen ki is kapták a nyolczvan botot. . . . Aztán úgy elvitték szegénykéket az idegenbe, hogy mire némelyiket hazabocsátották — az „ob-sittal“ — a polyák ezredtől, szürkült is a bajusza.

vezett sárbódékban a nemzeti kegyeleten. Ezt eltűri, sőt asszisztenciájával támogatja. Eltűri, hogy még a honvéd menedékházból öreg honvédek is kivezényeljenek ehez a botrányhoz. Mi azonban azt hisszük, hogyha mindenki eltűri ezt a botrányt, nem fogja eltűrhetni Budapest székesfőváros közönségének jobb érzése, hazafias lelkülete s elfogja söpörni ezt az amugy is megszégyenítő tákolmányt, amit ma az ősi magyar tradíciók meggyalázására Ős-Budavárának neveznek.

Magyar türelem.

Óriási fantáziával áldotta meg azt az embert is a teremő, a ki a magyar nemzetben sovinizmust, tulzott nemzeti érzést bír felfedezni. Míg ellenben nem kell annak nagyító üveget elővenni, aki kutatni akarja az indító okokat, hogy miért paczkázik velünk minden elképzelhető nemzetiség, amelyek csak lábát betette földünkre. Azért, mert hallatlan az az indolencia és türelem, amellyel nemzetünk eltűri, mint bannak el nyelvünkkel, törvényünkkel a mi bevándorolt vendégeink. Magyar nevű városainkat szász és osztrák testvéreink olyan kedélyesen nevezik németül, még hivatalosan is, mintha legalább is ők jöttek volna Árpáddal elfoglalni ezt a földet.

De nevezetes tünet az is, hogy mennyire tudunk lelkesedni, ha valaki kegyeskedik tudomásul venni, hogy a magyar nyelv létezik. Emlékezem egy külföldi művésznőre, ki pár heti vendégszereplés után az ezres bankók fejében megtanulta e szót: keszenem s a közönség majd halálra tapsolta tenyereit óriási halájában. Hiszen valami nagy dolog is az, ha a fővárosunkban tudomást vesznek a magyar nyelvről.

Hát még mennyire feszíti kibelünket az önértzet, ha egy kötelességtudó tisztviselő

ragaszkodik ahhoz, hogy hivatalos nyelvük a magyar! Három nap alatt az összes lapokat bejárja a hír, hogy Kis Pál postatiszt kijelentette, hogy ő magyarul beszél csak.

Ime tanulságul felhozom azt a tegnapi megjelent hírt, ugyancsak ilyen csodálatos dologról, hogy t. i. egy tisztviselő betartotta a szabályt és nem akart a magyar nyelven kívül hivatalában másról is hallani. Ezt az eseményt a Törvényszéki és Rendőri Ujságoz intézett, alábbi levél mondja el:

„Ami Csorba Ferencz táblabírónak az újpesti járásbírószág vezetőjének tárgyalásánál nekem — elnémetesedett pesti fiskálisnak — legjobban tetszett, az az igazán példaszerű magyar felfogás volt, melyet a járásbírószág vezetője tanusított s melyen a legkisebb kérdésben sem engedett csorbát ütni. Sok tárgyalást hallgattam végig, míg egyszer csak két pesti fiskális foglalja el az al- és felperesi asztalokat. Tárgyalnak. Mind a kettő egy-egy levelet lobogtat a kezében, amit később letesznek a bíró asztalára. A táblabíró kezébe veszi a két levelet, nézi-nézi, majd szemöldökét összeránczolva, imígyen szól az ámuló két ügyvédre:

— Uraim, hisz' e két levél németül van írva!

— Igen! németül, felel ámulva a két magyar ügyvéd.

— Nos hát! jegyezzék meg maguknak jól az urak, hogy én, mint magyar bir-németül nem akarok tudni! A tárgyalást elhalasztom s utasítom mind a két ügyvéd urat, hogy mellékleteiket magyar fordításban csatolják.

Később beállit egy újpesti atyafi (igen német neve volt) s a bíró kérdéseire így felelt: — „Ich bitte, lieber, deutsch!“ — mire a tárgyalást vezető bíró erőlyesen rászólt: „Maga magyar állampolgár, ne szégyenkezzen azzal, hogy nem tud magyarul!“ És az atyafi beszélt mint a kárika-csapás — magyarul.

Szép, szép és dicséretes a bíró ur eljárása, elismerem, de semmi különös nincs

benne. Az lett volna csodálatos, hogy ha fordítva történt volna. Az a baj bennünk, hogy mi kivételesnek tartjuk, ha valaki ekképp ragaszkodik a magyar nyelv jogaihoz, bámulásra méltónak, ha valakiben él a jogos önértzet nemzeti léteünk iránt. Ezen kell változtatni. Indolencia számba menő türelmünket dobjuk sutba. Inkább legyünk tulzó sovinizták, ne turjunk semmiféle idegen nyelvhasználatot, különösen ne a németet közéletünkben, a hivatalos eljárásoknál. Utánozzuk a nagy Németországot és a kis Romániát a soviniztaságban s akkor nem az olyan eljárást kell csodálatot, mint a különben igen tiszteletreméltó újpesti járásbíró uré, hanem annak a megfordítottját.

Mert bizony mondjuk, hogy a magyar-nak az örök üdvösség sem tenne jót, ha németszóval kellene, hogy elfogadja.

(X. X.)

A sertés Magyarországon.

(Enesei Dorner Béla könyvéről.)

Enesei Dorner Béla királyi uradalmi intéző a földművelésügyi miniszter megbízásából francia nyelven füzetet irt a párisi világiállításra, melyben hazánk sertésfaját, a hizlalás módját, sertéskereskedelmünk forgalmát s a sertésre vonatkozó állategészségügyi intézkedéseinket ismertette a külföld színe előtt. E füzetet Dorner ez adatok és tapasztalatok nagy gazdagságával, nemkülönben a történeti rész ismertetésével kibővítette, a Franklin-társulat pedig vas-kos, szép kiállítású könyv alakjában a közönség kezébe bocsátotta.

E könyvet mint érdekes és értékes specialitást a magyar gazdasági irodalom nyereségének lehet nevezni, mely hasznos utmutató a gazdának, kereskedőnek, szakembernek s a sertésenyésztés mai közgazdasági fontos szerepéről élvezetes fölvilágosítást nyújt a laikus érdeklődőnek.

A moderna gazdasági átalakulás a ser-

Csikorgós tél volt, midőn a szegedi váról Pest felé utnak indították a volt honvédekből összevert négyszáz és néhány főnyi csapatot. Tiszt vezetése mellett fegyveres polyák katonák kísérték ezt a bubánatos, szomorú transzportot. Az áristomból indították a csapatot utnak. Némely részének még lábballije sem volt. Csak úgy rongyokba pölyálta be a dermedt, összefagyott lábát. A vezető tiszt czudarul bánt szegény Gáspár vitézzel. Midőn a kisteleki csárda udvarán megpihentek, még a meleg ölba sem engedte be őket. Ott vacogtak, ott dideregtek a nyitott felszer alatt. Annyira elkeseredtek, hogy később már nyíltan a szemébe mondták a hadnagyoknak:

— Megkövetjük a hadnagy urat, nem vagyunk mi sem dezentorok, sem rablógyilkosok, rendeskvártélyt parancsoljon minékünk vagy pedig meglássa, hogy maga megy fel a polyákjaival Pestre . . .

A hadnagy felfortyant „Kossuth-kutyának” nevezte Gáspárékat és aki mihamar nem ugrott be a sorba, kardlappal verte végig . . . Azonban a legközelebbi pihenő helyen elszökött vagy hetven honvéd. Megijedt a hadnagy. Bezzeg gondoskodott most már rendesebb kvártélyról . . . A „Najge baj”-ban váltak el egymástól . . .

Április hónapjában pedig Bécsbe gyalogoltak fel. Az ottanvaló nagykaszárnnyában terjedt el a híre, hogy az „ösmagyar” katonákat megakarják tizedelni.

Egyszerre csakugyan, de ugyan meg-

fújták a kürtöt a kürtösök. Ahány kürtös csak volt, mindnyája fujta a kürtöt. Ekkor lovagolt elő Albrekttel, meg a „viczekirálynéval” és sok generálisával a király. A „viczekirályné” magyarosan köszöntötte a csapatot.

— Adjon Isten, fiam! . . .

Ez a „viczekirályné” öreg lány volt már. Huszárosan ült a nyeregben. Ami nem is csoda, mert hisz „Inhóber” volt . . . Öregebb volt még, mint Stefan is. Gáspár vitéz szerint ez a „viczekirályné” mondta a fiatal császárnak:

— Tudod mit, József, ha te ezeket a szegény magyarokat megtizedelteted, akkor baj lesz. Velem gyülik meg a bajod . . .

Nem is történt az „ösmagyarságnak” semmi baja, minthogy éppen felvizitálták őket, aztán pedig besorozták, szétosztották őket a polyák regimentekbe . . .

A 76 éves Nagyiván Antal, aki a kis Földváry zászlóaljában szolgált, kevésre emlékezik vissza. „Pellecz”-nél a kartács megsebesítette a lábát. Ma is bízczent a régi sebe miatt . . .

Szüretájt értek Csurog alá. Itt a ráczok esőbörben hordták a honvédek elé az új bort, csak hogy ne bántásak rongy életüket.

Nagyon büszkék voltak a ráczok a „Csicsó” nevű öreg ágyujokra. Két öles hosszú nagy ágyu volt ez. Annyira bizakodtak a ráczok a „Csicsó” ágyujokban, hogy ezen ágyujokból, amennyiről belátták —

lövöldözték a honvédek. Azonban a ráczság nagy bánatára a honvédek több más ágyuval együtt elfoglalták a „Csicsót”. Két öles hosszú nagy öreg ágyu volt az. Bámulták is a szegediek.

A 73 éves Németh Antal Szegeden állott be a Wázák-hoz. 163 huszasa volt neki, amikor katonának állott, no de mindig is volt a „kottlikjában” ennivaló. A falatot nem sajnálta a czimboráktól sem.

Midőn pedig Szolnoknál a Zagyvára szoritottak a németet, sok magyar tüzér pusztult el akkor. Felszólitották a gyalogos honvédek is, hogy melyik hajlandó közülök a tüzérséghez átmenni. Aki csak jelentkezett, mindtől kérdezték:

— Mi voltál?

— Kocsislegény!

— Nem baj . . .

— Mi voltál?

— Csikós!

— Nem baj . . .

— Mi voltál?

— Suszter!

— Nem baj . . .

Németh Antal is ekképp jutott a tüzérekhez. Lerakták a „czakumpakkot”. Ez időtől az ágyu volt a legkedvesebb barátjuk . . .

Öreg Németh Antal ma is szemébe mondaná Görgeinek, hogy mit látott Komáromnál. Egymás szomszédjában két sátra is volt Görgeinek. Az egyik sátorban szólott

tést az állattenyésztésben elsőrangú szerepre juttatta. Beteljesült rajta az irás szava: utolsóból lett első. Régebben, valamikor a mohácsi vesz után, a munkácsi uradalom tizenhat disznópásztort tartott, akik között a számadókanaszt "disznókirály"-nak nevezték. Ma is vannak tudvalevőleg "disznókirályok"; azok amerikai milliárdosok, akiknek nagy gazdasági hatalmát az egész világ érzi. Régebben a ló volt a magyar ember legfőbb büszkesége, jól fizető gyapjáért pedig a juhot "aranylábon" járóknak nevezte, ma már a magyar gazda is, amerikai észjárás szerint, a következő sorrendben mérlegeli állatai fontosságát: 1. a disznó, 2. a szarvasmarha, 3. a ló, 4. a juh. El lehet képzelni, hogy ennek a gazdasági átalakulásnak micsoda felforgató hatása volt a magyar gazda gondolatvilágára is.

A sertés a legigénytelenebb háziállat a viszonyok közé a lehető legkönnyebben beilleszkedik és minimális szolgáltatásért hálás bőséggel fizet. Amikor a táplálkozás megjavításáról, a gazdasági pangás megszüntetéséről van szó, első sorban a sertés jöhet számításba. Az országnak végtelenül több haszna volna abból, ha exotikus iparágak forszírozása helyett a kormány a sertésenyésztés erőteljes föllendítésére s az ezzel a tenyésztéssel összefüggő iparágak felkarolására központosítaná a rendelkezésre álló társadalmi köröket.

Hiszen Magyarország gazdaságban jelentékeny szerepet visz a sertés most is, álmányunk 6 millió felül van, mindannak dacára, hogy a sertésvesz 1895 óta másfél millióval megapasztotta. Tudjuk azonban, hogy a budapesti csemegekereskedésekben a fogyasztás legkedvesebb czikkei azok, amelyeket magyar sertések husából készítettek — a külföldön. Ez a legboszantóbb és legszegényletesebb tributum, amit a külföldnek fizetünk. Ilyen volt a helyzet a nyolczvanas években Franciaországban is, de büszkén jelentette ki Méline, hogy a francia gazda intelligenciája és munkaereje ma már az

élelmi szerekért a külföldnek fizetett adóból évenként ötszáz millió frankot ment meg a franczia nemzeti vagyonnak.

Olyan fontos gazdasági és szociológiai vonatkozásai vannak tehát az ilyen kérdéseknek, hogy az állattenyésztéstől távol állók figyelmét és konsziderációját is megérdemlik. Hogy egyebet ne mosdjunk, itt van például a prágai sonka kérdése, amelyért évenként másfél millió forint megy ki az országból. A derek telkes Simon évek óta sürgeti szóval és írásban, hogy a prágai sonka készítményét meg kell honosítani az országban, mert akkor nem csupán a mi szükségletünkre telnek, de jelentékeny kivitelre is lehetne reményünk. Intelligencia, türelem, munka- és akaraterő meg tudná teremteni ezt az iparágat, amelyből hany és hany olyan embert foglalkoztathatnánk, akik ma elkeseredve a vándorbothoz kénytelenek nyulni.

Ez a kérdés nemzeti szempontból nagyon figyelemreméltó, a szerző is osztja a magyar nemzetgazdának azt a véleményét, hogy az alföldi és dunántúli független kisparaszt sorsa jórészt a sertésenyésztésen fordul meg. Ez az a réteg tudvalevőleg, melyből a köztársaságbeli régi Róma legbecesebb erényei sarjadzottak ki, ez a réteg alakította ki nálunk Arany Jánost is. Ennek az osztálynak fentartásáért Európaszerte hősiesség küzdelmet vívnak az agrárpolitikusok és szociológusok az industrializáló manchesteri irányzattal. Ime így játszik bele a sertésenyésztés a magyar nemzeti kultúra legmagasabb feladataiba.

Dorner könyve a sertéssel összefüggő minden tudnivalókról tájékoztat nagy szakértelemmel, de mindig élvezetesen és modern felfogással. A történelmi rész beiktatásával oly általános érdeket tudott kölcsönözni művének, mely különös vonzerőt gyakorol az olvasóra s mely tudunkkal gazdasági szakirodalmunk termékeiből eddig nagyrészt hiányzott. Itt mondja el a szerző eredeti hazai fajtáink, a bakonyi és szalontai sertés-

tipusok kivészését, mostani tenyésztésünk ujjalakulását, melynek alapja tudvalevőleg a Szerbiából importált mangalicza. Ezt az alapot pedig a halhatatlan emlékezetű József nádornak köszönhetjük, aki elsőnek hozatott Szerbiából, még pedig magának Milos fejedelemnek topesideri telepéről tenyésztésre alkalmas sertéseket s ezzel a tettevel örök hálára kötelezte a magyar gazdákat. A könyv hat részre oszlik, melyek czélszerű, praktikus, könnyen áttekinthető beosztással a sertés tenyésztésével, a táplálással és hizlalással, a sertéskereskedelem és forgalom kérdésével. Magyarország sertésfogyasztásával, a sertések értékesítésével és az állategészségügygel foglalkoznak kimerítő részletességgel, de sohasem hosszadalmasan.

Gyakorlati szempontból a legfontosabb része a könyvnek az, mely a sertéskereskedelemmel, az értékesítéssel foglalkozik. Itt kimondja a szerző azt a meggyőződést, hogy a mai viszonyok között a sertésenyésztő gazdának egyszersmind kereskedőnek, első sorban pedig az értékesítés módjaival tisztában kell lennie. Az értékesítés azonban valósággal külön tudomány, melynek temérdek csinja-binja van, mely nagy látókört, széles körütekintést és alapos tanulmányt igényel. Olyan fontos az értékesítés, hogy a tenyésztést magát is ennek a chancéra kell alapítani. Ismerteti a sertés piac egész konstrukcióját a sertéskereskedelmi szokásokat, az értékesítés különböző módjait és külön érdekes fejezet szól az értékesítő szövetkezetekről.

Dorner könyve abban is különbözik az egyéb ilyen termékektől, hogy stílusa egyszerű, nyelve magyaros és élvezhető, felfogása, képzettsége pedig az egész kérdést dominálja a sertésenyésztésben elért legújabb vívmányokig. Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter sikereinek egyik nagy emeltyűje tudvalevőleg az, hogy szerencsés a munkatársai megválasztásában. Ennek a könyvének a révén olyan szakérőnek ismeri föl az olvasó enesei Dorner Bélát, a ki méltó helyet foglal el a magyar mezőgazdaság érdekeiért harczoló elite-gárdában.

a banda. A másik sátorban meg Görgei piros tábornoki ruhájában pulykalépésben tánczolt a tükör előtt, két szál gyertya világított a sátorban, mert már esti idő volt.

Németh Antalék lábujjhegyen szöktek tova a sátorból, tudták, nagy bajba jutnak, ha Görgei észreveszi, hogy leselkedtek utána.

Mégis a legmeghatóbb volt, midőn a tanyai nagy Tandari Antallal a szegedi városháza előtt találkoztak. Németh Antal a nagy Tandarival egy ütegnél szolgált, a sugár ágyunál. És hogy a szabadság harc viharában egymástól elszakadtak, husz esztendő múlt el, midőn Németh Antal a szegedi városháza előtt a heti piaczkor a ki fordított subában találta ezt a kérges, tanyai paraszt óriást.

— Nem Tandarinak hívják kendet? vélekedék Németh, a subás magyarnak elejbe állva.

— Még eddig annak hívtak, de már ekkor Tandari uram is nyujtotta a kezefejét, mely hasonlatos vala a Kínizsi Pál kezéhez és csodálkozott a magyar, hogy még így husz év multán is felismerik az embert. — Csodálkozott, hogy nem enyészik el az emlék, miként annak a "sugarágyuaak" a füstje.

Midőn 1850-ben az osztrákok fogdoszták az ujonczokat, a híres kun Dorosmáról is behajtottak a szegedi várba vagy ötven legényt vizitációra. Csupabikfanyelvű osztrák vizsgálta a ravasz kunokat. Veszett kutya neveket vallottak be a kunok.

— Hoty hifnag? a sorozó tiszt kérde a füstös arczu kunhadat,

A kunok nagyjamboran diktálták be:

- Hatakó Andris.
- Gazoncsusz Matyi.
- Subangazra Pista.
- Hamarutana Palkó.

És így tovább . . .

Midőn pedig Pest felé kísérték a kunokat, már a legelső éjszakai állomásról, Kistelekről megszökött valamennyi és a "sógórék" üthették a nyomát "Hamarutana Palkóéknak", mert kun Dorosmán irmagnak sem találhattak olyan nevű legényeket.

A 75 éves V. I., a császári huszároktól, mint százados vonult nyugalomba. A honvédseregben vitézkedett elébb ő is. Négy század magával, honvéd foglyokkal kísérték fel Budára. A nyalka honvédhuszár ruhát már ekkor nem viselte, csupán kalapja volt legényes, darutollas magyar kalap. Ettől is megfosztotta a német gránátos kaplár. A kaszárnyából kidobta a magyar kalapot.

Majd övetkezett a beöltözés. A durva gránátérosok voltak a komornyikok. A gránátérosok huzgálták a rabhonvédekre az át lövöldözött, csatáktól megviselt, gyülölt fehér osztrák frakkot. . . A fogukat csikorgatták a honvédek. Mindhiába. . . A gyülölt osztrák frakkot erővel rájuk huzták.

Hanem másnap reggel volt az igazi nagy "rebellió." Megtizedeléssel fenyegették a honvédek. . . A rab honvédek reggelre levagdalták mind a négyszáz fehér osztrák frakknak a fecskefarkát, a szárnyát. Körülvágták a frakkot és dolmányt csináltak a gyülölt osztrák uniformisból. Ifj. Mórész Pál.

Délutáni levél.

(Kossuth Ferenczhez.)

Uram! Ugyis mint pártunk szeretve tisztelt érdemes elnökéhez, de mint nagy Kossuthunk itthon élő egyik fiához is intézem ezen őszinte soraimat. Uram! Ne értsen félre, midőn a vidéki becsületes magyarság felháborodását tolmácsolom.

Rajongóknak nevezhetnek minket, de mi előttünk nagy Kossuthunk neve és emléke a szent, a sérthetetlen nemzeti szentség.

Midőn tehát fővárosi lapokból értesülünk, hogy a budapesti üzérkedő czenkek haszonhajhászásból nem átaláltak és vakmerők voltak az éjszakai mulatóhely, a fertőzött hirü és erkölcsü tingli-tangli olcsó, czégeres látványosságai közzé rántani nemzeti vértanunk és szent halottunk nagy Kossuth Lajos emlékét és fényes alakját, az elkeseredés kitör szivünkéből. Tehát — a magyar erkölcsök és nemzeti szellem megfertőztetői már semmit, senkit sem kímélnek? Nem volt elég, hogy a szinpadon hamis bábuként

mutatják be és gyalázzák Rákóczit? Ma már a kufárság az orfeum világ hitvány, sáros, förtelmes keretében megtorlás nélkül csufolhatja, pellengérezheti, alacsonyíthat, a nevetség és csufság tárgyává magát Kossuthot is, kinek vértanu teste még el sem porladt a magyar földben!

Uram! értem az ősbudavári Kossuth-paródiát. Midőn belépti díj mellett komédiázták el Budapest gyűlésezi Kossuth életének egyik legragyogóbb jelenetét. Bevonulását New Yorkba. Mikor is az új világ szabadnépének százezre borult le Kossuth Lajos nagysága előtt és hódolt szabadságharczunk dicső lelkü vezérének.

Ezt a dicső jelenetet, a Kossuth nagy alakját mulatótanya sarában meg hurczolni és közmulatság tárgyává aljasítani, szemét bérencz statiszták által szedett-vedett komédia ruhákban előadni, a nyilvánosság elé hurczolni vérlázító, oly undok merénylet, melyet csak Budapest idegen lelkü n-pe tűr el, úgy hogy kaczag a komédiának, a helyett hogy a Dunába botozná ezeket a hitvány komédiásokat és szemérmetlen üzéreket. — Mert hogy a budapesti rendőrség közömbösen nézi a nemzetünk eszményi vezérének sárbanhurczolását, nemzeti kegyeletünknek vérlázító gyalázását és bepiszkolását a tingli-tangli mocsár idegenlelkü duvadjai által, ezt sem csudálom, mert hisz szellemében bécsi különítmény a budapesti állami rendőrség — . . . Azonban uram! Kossuth Ferencz ur, itt az ideje, hogy legalább ön, ugyis mint pártunk elnöke, ugyis mint nagy vezérünk fia, közbelépjen, tiltó szavát emelje e felhaborító Ős-Budavári merénylet további folytatása ellen, sőt már annak színrehozatalát is minden eszközzel megkellett volna akadályozni, mintahogy annak idején Széll Kálmán miniszterelnök közbelépett, a midőn arról volt szó, hogy apósának, a nemzet nagy költőjének az életével foglalkozó szindarab a jubileumi ünnepen színre kerüljön. Pedig a Vörösmartiról írott darabot jeles tollu fiatal költő írta, diszkrétebb és hódoló, emelkedett hangon, pedig ezt a szindarabot az ország egyik első színházában adták volna elé, nem az éjszakai mulatóhely fertőjében, mintahogy Kossuth Lajos emlékével és vezéri alakjával cselekedték az elfajult, elvetemedett „ősbudavári“ gyűlésezek.

Uram! Ne tőrje ezt! Hisz ön szavával is porig korbácsolhatja ezeket a czenkeket.

Szabad Hajdu.

NAPI HIREK.

Arató-ünnep az országban.

A földmivélelésügyi miniszter leiratot írt az ország valamennyi gazdasági

egyesületéhez, hogy hassanak oda, hogy a régi arató-ünnepet a gazdák újból fölelevenítsék. Az ilyen ünnepek is hozzájárulnának — mondja a leirat — a munkaadók munkások közt való jó viszony istápolásához. Az arató-ünnep számbavehető költséget nem okoz, s régi szokást nem a költséges volta miatt hagyták el, hanem azért, mert lassanként elmosdott az ünnep czéljának tudata. Az együttes ünneplés helyett a munkásoknak készpénzben vagy természetben ráadásul a legtöbb gazda manapság is kiad annyit, amennyibe az ünnep kerülne. Az ilyen adomány rideg kiosztása azonban nem pótolja az érintkezésnek azt a közvetlenségét, mely a munkás megbecsültetésének a jele, s nem pótolja azt a pátriarkális szives látást, mely nagy hatással van a munkás lelkületére s mely közelebb hozza a sziveket egymáshoz. A miniszter végre arra kéri a gazdasági egyesületeket, hogy közöljék vele szeptember 30 áig ama gazdák nevét, kik az idén arató-ünnepet tartottak.

Levél a szerkesztőséghez.

Vettük ez alábbi levelet: Tekintetes Szerkesztőség! Minden bővebb kommentár nélkül felkérjük a tek. Szerkesztőséget, hogy az alábbi beadványunkat, melyet ma a városi tanácshoz benyújtottunk, — az iparos közönség érdekében b. lapjában közétetni sziveskedjék.

Tekintetes Városi Tanács!

Mély tisztelettel alulírottak az alábbi tényállás alapján a minket ért sérelem orvoslása czéljából a tekintetes Városi Tanácshoz fordulunk. A m. kir. államvasutak helybeli állomási épületének építését elváltalt Balog, Berger és Tóth czég nevében Balog Mihály ur felszólított minket az állomási épület vízvezeték berendezésére vonatkozó ajánlat tételére. Czégünk egyik tagja két napig volt elfoglalva az utánjárással, ajánlatkésztéssel, kiszámításokkal, s mikor a kiszámítás megtétele, egyszerre megjelenik Debreczeni Jenő ur, a városi légszuszvilágítási vállalat igazgatója és az ajánlatba tett azon 964 koronán az üzletet megköti s minket attól elűt.

Mély tisztelettel kérjük, méltóztassék minket felvilágosítani, van e a tekintetes Tanácsnak arról tudomása, hogy a városi légszuszvilágítási vállalat vízvezeték berendezést elvállal, s ha van tudomása, meg egyeztethetőnek tartja e a tek. Tanács a város méltóságával azt, hogy a városi légszuszvilágítási vállalat a magánvállalatokkal concurráljon és nem tartja-e az ipartörvénybe ütköző dolognak, hogy a városi légszuszvilágítási vállalat oly munkát vállal, melyre vonatkozólag iparüzési szándékát be nem jelentette? Bizunk a tek. Tanácsban, hogy ezen nem csak ránk, de az összes vállalkozókra sérelmes elvijelentőségű ügyet megnyugtatóan intézi el, mert bizonyára a tekintetes Tanács is abban a véleményben van, hogy a városi légszuszvilágítási vállalat teljesen megfelel czéljának, ha a közvilágítást eszközli, s nem fogja engedni, hogy ezen vállalat munkaköréhez nem tartozó vállalkozásokkal a magánczégek körében jogosulatlan versenye által elkeseredést támasszon. Ha a tek. városi tanács a Debreczeni Jenő ur által megköltött üzletet helyesnek találja, amit nem gondolnánk, méltóztassék nekünk is megengedni, hogy a várossal a légszuszvilágítás — terén versenyezzünk, mert ha a közhatóság az

ipart támogatásban nem részesíti, annyi elvárható, hogy legalább szándékosan ne nehezítse meg annak létezését.

Szabados és Rózsi.

Egyéb megjegyzésünk nincs e beadványra, minthogy a hatóság, mely a kihágásokat hivatalból tartozik üldözni, megfogja-e tenni a kellő lépéseket Debreczen sz. kir. város világitási vállalata ellen az általa elkövetett ipari kihágás miatt? — A beadványra vonatkozólag pedig a hivatalos válaszadás a tanácsot illeti.

Fenyéri Mór itthon.

Mert Mór, Fenyérit a színészt mi már csak úgy tekinthetjük, hogy a mi színésznünk, hiába kalandozik el időnként Szegedre, Aradra és egyébhová. Nohát Mór, a kiváló duzzogó és még kiválóbb művész Debreczenbe érkezett és néhány napig itt nyaral. Még a tanyára is kirándul. Fenyéri meglehetősen rózsaszínben virul és egész neki gömbölyödött.

— Néha a nyomoruságtól is meghizik az ember, mondá az örökké keserű vén Fenyéri Tiborcz, midőn bökölünk testi súlyának ily örvendetes gyarapodása felett.

A csárdás alkonya.

Az „Uj Idők“ érdekes epizódokat ír meg Pázmándy Bélának, ennek a híres tánczosnak elhalálása alkalmából, kit „a csárdás utolsó epigonjának“ nevez. Az elhunyt Pázmándy Denesnek, a pozsonyi dieták nagynevű ellenzék szónokának volt a fia s a hetvenes és nyolczvanas években egyik legfényesebb gavallérja az akkori aranyifjuságnak. Már gyermekkorában jósolgatták róla öreg nénik, bácsik, hogy jó tánczos lesz. Blikus, ahogy Pázmándy kaszinó-jargonban nevezték, a hetvenes években virágzott. Az ő táncza még olyan volt, mint hajdan a Wenckheim Béláé, meg később a Kegleviché. Nem is táncz, de egy a lábakkal kirakott költemény, a délibábos róna, kolompoló gulyák méla költeszete. Sárkány, Rác Pali, régen nyugodni tért nagy cigányaink valószínű passzióval húzták neki a nótát és menten bálkirályné lett az a leány, akivel Blikus a szupécárdást eljarta. Már a nyolczvanas években is kezdett romlani eleink daliás táncza. Meg Soldos Sándor, Antos István, Bárczay Elemér, egyik-másik nemes ur járta a maga eredetiségében a csárdást, de csakhamar átváltozott aztán azzá a tipikus rossz pesti csárdássá, aminek a paródiáját Nadai oly pompásan mutatta be Berczik A bálkirálynő című darabjában. Még a nyári bállok is divatjukat multák. A platánok alatt, ahol a jó Szekrényessy bácsi idejében Pompéry János és Dobsa Lajos rendezték a híres császárfürdői bállokot, kinek jutna ma ma eszébe a táncz. Legfeljebb atyáink mesélik még, hogy kapkodták egymás kezéből a Hölgyfutárt, amelynek bali referáráiban mind tündér volt az asszony meg a lány. A nyolczvanas évek elején már nagyon hanyatlottak a nyári bállok, ma meg, hogy az emberek karaván módjára összeszedelőkődnek és akár telik, akár nem, nyaralni mennek, azóta a nyári bállok teljesen kimentek a divatból s velök elpusztult az ötvenes évek romantikájának utolsó maradványa is. Az utolsó tánczos, aki még fentartotta emlékét, Pázmándy Béla volt. Az is meghalt a mult héten Tatán . . .

Uj aljegyző.

Dégenfeld József hajdumegyeyi főispán Dalmy Barna közigazgatási gyakornokot megyei tisztelbeli aljegyzővé nevezte ki.

Bécs felől, Bécs felől . . .

Bécs felől, Bécs felől,
Lobog egy gyászkendő,
Erre, erre verekedik
Egy fekete felhő.
Suhogó nagy szárnyán
Kéifejű sas hozza,
Szép napunkat, csillagunkat
Feketébe vonja.

Bécs felől, Bécs felől
Mit hozott a posta?
Hej, megint csak, hej, megint csak
A bánatot hozta!
Fekete levelet
Fekete pecséttel . . .
Majd felelünk hulló könnyel,
Hulló verejtékkel!

Ezen gyönyörű magyar kesergőt is Dankó Pista zenésítette meg. Mutatvány ez „A magyar nép kesergője” című hazafias dalgyűjteményből, melynek a szövegét Pósa Lajos írta. Ugy a „magyar nép kesergőit”, mint Dankó Pista legújabb szerelmi és humoros dalait már legközelebb élvezheti a debreczeni közönség. Dankó Pista ugyanis dal- és zeneművész társulatával f. hó 15-én Debreczenbe érkezik és ezen nap, aztán 16-án, 17-én az „Angol királynő” kertjében mutatkozik be. A Dankó-estélyek méltatására és ajánlására még visszatérünk.

Halálozás

Veress Gyula debreczeni református tanítót mély gyászeset sújtotta. Szerető neje meghalt. A halálozásról alábbi gyászlevelet küldte be a család: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen kedves nőm, gyermek, testvér, sógornő néhai Veress Gyuláné szül. Flezsár Irmának, folyó hó 10-én, reggeli 4 órakor, életének 40-ik, boldog házasságának 4-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 12-én, péntek délután 3 órakor a csapó-kerti fuiskolától a róm. kath. egyházi gyászszertartás szerint a Kossuth-utcai sírkertben fognak örök nyugalomra tételni. — Mely végtisztességtételre rokonainkat, ösmerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1901. július 10. Testvérei: Flezsár Ágoston nejével, Flezsár Sámuel nejével, Flezsár Viktória. Anyósa: Özv. Cserepes Mihályné. Sógorai: Veress László nejével és gyermekeivel, Veress Sándor. Bánatos férje: Veress Gyula ev. ref. tanító. A megboldogult edes anyja: Özv. Flezsár Sámuelné. Számos rokonok nevében is. Áldás és béke lengjen porai felett!

A tilalmasi gyujtogatás.

A Debreczen városi tilalmashoz tegnap egy asztal arpa elégett. A vizsgálat kiderítette, hogy gyujtogatásból eredt a tűz, mely a szegény emberek termését elhamvasztotta; a kár annál nagyobb, mert a termés biztosítva sem volt. A rendőrség kutat az ismeretlen tetések után.

Nyilvános köszönet.

Beküldetett: Rózsa Lajos ur a „Bikur Chólim” debreczeni betegsegélyző egyesület javára 8 koronát adományozott. A midőn ezen összeg vételét igazoljuk nem késünk a nemes adakozónak ezen szép tettéért egyetünk nevében hálás köszönetünket nyilván-

nitani. Debreczen, 1901. július 11. — Az elnökség.

Bur küldöttek Debreczenben.

A bur küldöttek, kiket a debreczeni független polgárság is meginvitált, mégis csak eljönnek Debreczenbe. Ugyanis Brüsszelből az a jelentés érkezett Budapestre, hogy a Budapesten járt bur küldöttek szeptemberben ismét visszatérnek Magyarországra és ez alkalommal De Wett András és Valentin Vilmos dr. bur parancsnokok meglátogatják a nagyobb vidéki városokat is, így tehát Debreczent is.

Makó Lajos — debreczeni színigazgató.

A Magyar Hírlap debreczeni értesülése szerint befejezett tényként emlegeti, hogy Makó Lajos lesz a debreczeni színház igazgatója, mivel a pályázatot beadta. — Vajha úgy is fejeződnek be az igazgatóság, de attól lehet tartani, hogyha Komjáthy a többi városokból kikopik, ekkor a komák útján ismét Debreczen nyakára tolatja magát. — Debreczenben nem meglepő az ily eljárás.

Tanácsülés.

A városi tanács ma délelőtt rendes tanácsulást tartott.

Új dohánybevéltési árak.

A pénzügyminiszterium tudvalevőleg három évről három évre szokta megállapítani a bevéltendő dohányárakat. A termelők az eddigi osztályozással és árakkal nem voltak megelégedve és ezért a gazdasági egyesületek útján orvoslást kértek. — A kincstár már megállapította az új osztályozást s az új árszabást és a kérdést, mint a Magyar Dohányújság írja, akként oldotta meg, hogy az eddigi 70 kor. áru válogatóf és az 52 kor. a u I. osztályu közé egy egész új osztályt vett föl úgy, hogy ezután 60 kor. ár mellett lesz a I. a) osztály és 52 korona ár mellett lesz az I. b) osztály. Ez pedig úgy értendő, hogy míg eddig az 52 koronás I. osztályu árutól követték, hogy sérületlen, tetszetős anyalevel legyen, mely jó szivarburoknak és szivarbélnek, de kiválóan jó pipadohánynak használható, most ezt két kategóriába osztják. Az első a) osztályba tartoznak a sérületlen vagy csak kissé sérült, egyenletes színű, élénk egésű, jó szivarburok és tartalomdus jó szivarbél minőségével bíró anyalevek. Az első b) osztályba tartoznak a sérületlen, tetszetős színű, jó pipadohánynak használható anyalevek. — Ez osztályba tartoznak továbbá ama szép, sérületlen anyalevek, melyek megbízhatatlan égésük folytán csakis fonó- és burnótlevelek használhatók. Az a) osztálybeli dohányt 60 koronával, a b) osztálybelit 52 koronával váltják be; ennél fogva a jobbminőségű 8 koronával többet jövedelmez ezután.

Debreczeni rövid hírek.

Tizenhatéves találkozásra bocsátott kifelhívást Csóka Samu polgármesteri titkár. Találkozásra hívja fel azon iskolatársait, kik 16 év előtt érettségiztek az öreg kollégiumban. A találkozás napja szeptember elseje. — **Új ármentesítő** társulat átalakulásának a hírét jelentik. A Kondoros, Tóczó és Kádár-árok és mellékfolyóinak a levezetését tervezik az érdekeltek. — **Simonffy** polgármester Mihalovits Gyulát nevezte ki a hadmentességi nyilvántartói állásra. — **Egy**

debreczeni származásu orvos halálát jelentik. Dr. Rankay József tisztv. polgári közorvos élete delén, 36 éves korában hirtelen elhunyt. — **Szerencsétlenség** történt a dohánygyárban. Balog András dohánygyári gépkezelőmunkás jobb kezét elkapta és összeroncsolta a forgó gépkerek. — **A krajczár** miatt botrányt jelentezett a Katz-féle trafikban egy biztosítási ügynök, a miért a régi krajczárt nem akarták tőle elfogadni. Addig lármázott és oktetlenkedett mignem Erdélyi István rendőrségi fogalmazó elé állították, a ki 25 korona bírságra és 3 napi elzárásra ítélte a dühöngő ügynököt.

Csak néhány nap óta van

városunkban Leo czirkusza és már is nagyon megkedvelte a közönség valóban érdekes s változatos műsoráért. A fellépő tagok mind elsőrangú erők, mutatványaik szenzációsak és megérdemlik a megtekintést. Az igazgató nem retten vissza áldozatoktól — bár repertoírját még le sem játszotta, folyton újabb és újabb művészekről gondoskodik. Sikerült a hírneves 3 Manzoni testvért, a világ leghíresebb acrobatáit 6 vendégjátékra megnyernie, első felléptük ma. A czirkuszi mutatványokat kedvelő nagy közönség bizonyára kellemes szórakozást lelhet ott.

Classikus női zenekar

érkezik városunkba, mely a Magyar Király kávéházban fog szombat, vasárnap, hétfőn és kedden hangversenyezni. E zenekar művészi erőkből áll, nem tévesztendő tehát össze más gyengébb zenekarokkal. Mindazok kik az oly kevés szórakozást nyújtó Debreczenben néhány kellemes estét óhajtanak eltölteni, nem mulasztják el e zenekar hangversenyeit a Magyar Királyban meghallgatni.

Nyilatkozat.

A szolyvai gyógyviznek kellene dominálni a bel és külföldön egyaránt. Felülmúlja a preblai, bilini és radeini drága külföldi vizeket.

Dr. Bókai egyetemi tanár.

A szolyvai ásványviz kitünő üdítő ital, a savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

T Á V I R A T O K.**Fekete himlő Németországban.**

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, július 11.

Boroszlói távirat szerint Neisse és Grottkau kerületekben több fekete himlő eset fordult elő, a melyből egynehány halállal végződött. — Hogy a veszedelmes epidemia ne terjedhessen a tartományi elnök öt hétre betiltotta az országos vásárokat és bucsukat.

Pestis Marseilleben.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, július 11.

Egy Indiából jövő «Laosz» nevű gőzösön 16 pestises megbetegedés fordult elő. — A hajón mintegy 300 utas van, a melyek azonban eddigelé teljesen egészségesek. A pestisesek közül 4 meghalt, a többi gyógyuló félben van. — A hajót nem eresztették be a kikötőbe.

Póstyén

európai híri kénes iszapfürdőit a t. közönség külföldön is figyelmébe ajánlunk. Specialitása: lokális iszapfürdői egyes testrészekre, melyek nagy jelentőséggel bírnak és a legsúlyosabb köresekben is eredményesek. Ezen iszaptag fürdők hőfoka szabályozható s így a leggyengébb szervezetűknél is ugyanazon gyógyhatással alkalmazhatók. Póstyén fürdő javallva van: csusz, kőszvény, ischia, csonttörések stb. eseteinél, mely bantalmaknál csodálatos eredmények értek el. Rendelkeznek új és legkételetesebb fürdőberendezésekkel, van színház, 2 zenekar, vill. világi tás. penzió. Budapesttől közvetlen vonattal 1/3 óra alatt. Prospectust és bővebb értesítést szívesen ad a fürdőigazgatóság.

Egy főispán botrányai.

(Ujabb leleplezések Thoroczkay báróról.)

A főispáni „csodaemberek” jámborságát lehetetlen pellengérezni a lapunkban is ösmertetett vásárhelyi eset. De még egyre következzék a kínos leleplezések.

Garzó Imre, a hódmezővásárhelyi szabadelvűpart egyik vezető tagja, aki az Amer fele leveleket közzétette, a főispán afférjéről így ír:

Tudva van, hogy a helybeli szabadelvűpart s előljárva annak vezetője, tavol minden személyes rokon vagy ellenszenvtől, amire sem ok, sem alkalmam elő nem fordult, — báró Thoroczkay Viktor főispánnal több mint egy éve meghasonlott s ellene nyíltan állást foglalt oly egyenlő gyarlóságokból eredett tényeiért, a melyekkel itt mind a közigazgatásnak, mind a közéletnek kárára és veszedelmére szolgált.

Biztos reményünk és kilátásunk volt, hogy a főispánnak minden oldalról jelzett távozásával mindezek a visszasságoknak és bajoknak egyszerre vége szakad. Azonban ennek az ő távozásának szüntelen ismétlődő bizonytalanná tétele, az ő itteni folytonos szereplése, s ezek alapján az ő néhány itteni hívének a gyanúsítások, zavarok és nyugtalanság táplálásához kimeríthetetlen leleményessége arra indított engem, hogy ennek az állapotnak általában, különösen pedig a közügyekre szembeszökően mindinkább karos hivatalos machinatióknak, az ő levelei közzétételeivel röviden véget vehessek, hogy a közönség helyzetét és emberekkel valahára egészen tisztába jöhessen; s hogy mire új főispánhoz lesz szerencsénk, kit hozzon Isten minél előbb hogy tér s levegő tiszta legyen.

Kijelentem, hogy a levelek közül az első kettő két hét óta van birtokomban más hét darabbal együtt s hogy azokért sem egy szót, sem egy lépést nem tettem, azok letezéséről sejtelmem se volt, egészen önkéntes uton jutottak hozzám és kijelentem, hogy b. Thoroczkay Viktornak tudomására juttattam ezen leveleknek birtokomban lételetét.

Az említett leveleket már közöltük. A főispán levele Ammer bécsi ügynökhöz volt czimezve. Erről az Ammerről és a fiáról, akit Thoroczkay főispán titkárnak tett meg, a Sz. N a következőkben emlékezik meg:

A két Ammer közül az atyja, rosszhírű pénzágens volt, akit fiával együtt nem régen Wiener Neustadtban, mint szélhámost fogtak el. A főispán nemcsak az ágenssel állott összeköttetésben, hanem a fiut magához is vette titkárnak. Erről a fiatal emberrel beszélnek most, hogy neve a szegedi bűnkrónikákban is előfordul.

Tavaly nyáron történt hogy egy ele-

gős császárkabátos fiatalember bukkant föl Szegeden, aki ifju Ammer Istvánnak mondotta magát s mindenfelé állást keresett. Hír szerint még közigazgatási alkalmazásra is volna. Állást azonban nem kapott, noha Hódmezővásárhelyről is hangzott mellette szó.

Egyszer aztán ifju Ammer István a Ströbl-kávéházból fizetés nélkül akart távozni. A szándék föltűnt a főpinczérnek és a szélszélyes ifju ellen följelentést tett a rendőrségnek.

Ugyanez alkalommal megtörtént a kávéházban az a ritka eset, hogy egy ezüstfogantyus bot szőrén-száján eltűnt. Az értékes bot Bokor Adolf gyógyszerészé volt, aki a rendőrségnek szintén lépéseket tett az iránt, hogy bucsu nélkül eltűnt botját visszahassza.

A rendőrség megindította a kettős nyomozatot, s amit már kezdettől fogva gyanítottak, a két ügy szálat egyszemélyhez vezettek Pálffy József rendőrrakapitány vezette a nyomozatot s annak eredményéhez képest Ammer Istvánt bekísérte s kísérte s kihallgatta. Ammer eleintén mindent tagadott, de később beismerte, hogy az ezüst botot ő emelte el. Lopásról lévén szó, Pálffy erre a fiatalembert letartóztatta.

A későbbi főispáni titkár egy-két napig volt a rendőrség szuterénjában elzárva, mint bűnügyi fogoly, csak hogy ez az állapot sehogysen izlett neki. Elpanaszolta a kapitánynak, hogy Hódmezővásárhelyen menyasszonya van s valami állás is kínálkozik neki; ha tehát fogva marad, boldogsága s jövője füstbe megy. Irt a rendőrségnek az apja is, aki szintén fia szabadlábrahelyezéséért rimázkodott.

Az ügyet áttették a büntetőjársbiróságához s Ammer Istvánt kieresztették; ő erre elment Vásárhelyre s elfoglalta a „titkári” diszes állást. Itt sem maradt azonban állandóan, mert mint említettük a fiatalembert az apjával együtt június 20-ikán Bécsújhelyt szélhámosság miatt letartóztatták.

IRODALOM.

Margarét virágok.

I.

Követlek híven, mint az árnyék,
Mintha valami csodára varnék,
Mely minden gátat lerombolva,
Forrongó vágyaktól tombolva,
Karomba hozna tégedet . . .
Aztán ? ! . . . Tekintetéből látom,
Hogy mindez csak egy lázas álom.
Szerelmet csupán csak éa érzek
S ha küzdelemben el is vérzek,
Soh'sem szeretsz te engemet.

Hiuság minden kicsi lépted,
Még tekinteted is kimerítet.
S ha olykor alamizsnaképen :
Egy-két mosolyt juttatsz is nékem,
— Vagy egy futó tekintetet, —
Megkínasz máskor, nem csak egyszer,
Minden kis perczen százezerszer . . .
És én a kintől elgyötörve,
Megátkozlak, hogy mindörökre
Futok előled . . . S mint az árnyék
Követlek . . . mintha valamikor
Eljövendő csodára varnék . . .

II.

Veled szemben nincsen én nékem
Semmi, de épen semmi vétkem
S ha meg nem értesz, nem kívánom,
Hogy szived nekem megbocsásson . . .
Botor voltam, mint annyi mások
De szilajságim vallomások
És azt regélik fünek-fának,

A réten ezer kis virágnak :

Hogy reád gondolk nappal éjjel . . .
Szeretlek, még az esti széltől
Is óvó, féltő szenvedélyvel.

Grothus.

Gazdasági levelek.

(Helyes dolog-e az ugar kiküszöbölése ?)

Mióta ki lett adva a jelszó, hogy mezőgazdasági üzletvitelünket úgy saját érdekünkben, mint a köz érdekében belterjesebbé kell tenni, a midőn épen ezért a takarmány növények, a kapások s a kereskedelmi és ipari növények mind nagyobb tért foglalnak el, az ugar művelés mindinkább vesztett évszázadokon át fentartott jelentőségéből. — Egyre szaporodik azon gazdaságok száma, a melyekben a szántóföldet bevetik, de ezzel szemben sajnos, nem látjuk azt az eredményt, melynek ez ugar kiküszöbölésével kellene együtt járnia, nem látjuk pedig ezért, mert az ugar elhagyását helytelenül fogják fel, nem tekintvén az eljárást egyébként, mint a termések fokozására irányuló törekvésnek, legtöbbnyire a talaj erő rovasára.

Szó sincs róla, a jelenlegi viszonyok között egészen természeteszerű, hogy a gazdák csökkentik az ugar, mert hiszen köztudomásu, hogy az ugar műveléssel egy eszteni terméstől fosztatunk meg, de azért földünk után az adót ép úgy kell fizetnünk, de mindezzel a saját romlásunkat siettetjük, ha az ugar művelést mellőzve, nem gondoskodunk egyuttal olyan változtatásokról, a melyek az ugar kiküszöbölésének mellőzhetlen folyományai. Mert nézzük csak mi az ugarlás célja ?

Egyrészt az, hogy oly gazdaságokban, a melyek elegendő trágyával nem rendelkeznek, ezáltal teremtsük elő a tápanyag szükségletet, de másrészt és méginkább az, hogy általa javítsuk a fizikai tulajdonságaiban megromlott talajt, s hogy az legyen a nagy mennyiségben elszaporodott gyomok kiirtásának legjobb eszköze. Már most ha felhagyunk az ugar műveléssel, de nem gondoskodunk a talajerő fentartásáról, a jó művelésről s a gyomok irtásáról egyéb uton, úgy bizonyára sokkal nagyobb hibát követünk el, mintha továbbra is ugaroltunk volna.

Igenis kiküszöbölhető az ugar, de csak akkor lesz helyes eljárás ez, ha megvannak a feltételek a belterjesebb gazdálkodásra való átmenetelre, ha kifizeti magát az igás és haszon állat állomány szaporítása, ha kevesebbe kerül a nagyobb mennyiségű istálló trágyának előállítás, ha van tőkénk a belterjesebb gazdálkodásnál ma már ugyszólván nélkülözhetetlen műtrágyák beszerzésére szóval, ha minden tekintetben eleget tudunk tenni a belterjesebb gazdálkodás követelményeinek. — Ellenkező esetben helyesebb megmaradni az ugar művelés mellett.

(A szárazság elleni küzdelem leghathatósabb eszköze.)

Valóban nem irigylendő a gazdák helyzete. Egyszer a rovarvilág számtalan változatai pusztítják vetését, majd minden idejét a különböző növényi betegségekkel szemben való védekezés köti le, ismét az állattenyésztést fenyegető veszélyekkel kell küzdenie s mindezekhez járul még ama kalamitás, melyet az időjárás viszonyok kedvezőtlen alakulása idéz elő.

Szükségtelen mindezeket példákkal is bizonyítgatnunk, hiszen akinek alkalmá volt vagy van néha napján megfordulni egy-egy

gazdaságban, személyesen szerezhették vagy szerezhették azokról meggyőződést. A folyó termelési évadban általános a panasz a nagy szárazság miatt s mindenki aggódva néz a jövő elé, kétségbeesetten várva annak alakulását, keresi, kutatja ama eszközöket, a melylyel a szárazság által előidézett bajt ellensúlyozhatná, de nem találja. A tényleg létező állapot megváltoztatására nem is találhat, de igenis van egy fegyvere, amelylyel legalább a jövőre felveheti a harcot a szárazság elleni küzdelmekben s ez: földjének lehető mély megmunkálása. Még messze vagyunk ugyan azon időponttól, a melyben a mély művelést eszközölhetnénk, de épp most, a midőn szemmel látható a sekélyen művelt talajok növényzetének fejlődési külsőbözete, alkalmasnak találjuk az időt, rámutatni a mély művelés azon előnyére, melyet az a talaj kiszáradásával szemben gyakorol.

Alkalmunk volt a közelmúltban több helyen is észlelni a mély művelésnek, a talaj kiszáradását hátráltató hatását. Egy gazdaságban a hosszan tartó szárazság a közönséges sekély szántásba vetett kukoriczát anynyira megviselte, hogy azt ki kellett szántani; e tábla közvetlen szomszédságában levő, de mélyen szántott földben vetett tengeri pedig a száraz időjárás káros hatásának nyomát sem mutatja. Más helyeken ugyanezen jelenséget tapasztaltuk a burgonyánál és a répánál.

A midőn ismételtelen felhívjuk tehát gazdáink figyelmét a mély művelés ezen előnyére, azt is hangsúlyozzuk, hogy a mélyen művelt talaj a talaj nedvességet is jobban kibirja s amennyiben a talaj gazdagítását istállótrágya és műtrágyák segítségével rendszeres számításal eszközöljük, a termés hozamot is jelentékenyen emeli, a termelés rizikóját pedig csökkenti.

Kassai.

CSARNOK.

Nagy Napoleon császár katonája.

(Erekmann-Chatriantól.)

Fordította: Ifjabb Móríz Pál.

2.

Mások azonban szintugy szegyenkezve kerülgették a szülőváros ismerős utcáit. De voltak olyanok is, akik mellüket büszken kidülve vendégeskedtek a városban, rokonságaikat meglátogatván. Az ilyenekről aztán szívesen beszélt mindenki, mintha az ő érdemkeresztjük, aranyos vállrojtjuk az egész Pfalzburgnak szóló közös kitüntetés lett volna. Ellenben ama szegyenkező nyegléket épp úgy, vagy még jobban kicsinyelték, megvetették, mint amikor fényes tiszturaimék még csak utzaseprők voltak.

Majdnem minden hónapban zengett a „Tedeum“ az újabb és újabb győzelmek dicsőítésére. Az arzenálban huszonegy ágyulövés dördült el ilyenkor. Némely gyöngének még a szíve is reszketett bele. Ilyenkor nyolcz napig nyugtalanságban volt minden család, Különösen a szegény öreg anyók várták nehezen a táborból a levelet. És olyan volt az első tábori levél, mint a tavaszi legelső fecske, mihamar az egész város beszélt felőle.

— Ide és ide levél jött. A Jakob vagy a Claude küldte.

Oda gyűlt aztán mindenki, tudakolván, hogy a Józsefjükről vagy a Jean Baptiste

felől hozott e hirt a levél? Sokszor azonban csak a halotti levél érkezett meg, de nem ritkán ez is elmaradt. A szegény öregek pedig reménykedtek, epedtek, gondolván:

— Ugy lehet, hogy a mi ficzkónkat elfogták... Csak a békét kössék meg, majd hazra jön az. Hisz hányan jöttek már olyanok haza, akiknek halott hírüket költötték! Ámde békekötésre sohasem következett a sor. Mert alighogy az egyik hadjárat bevégeződött, már kezdődött a másik. Mindig akadt valami bajunk, hol Oroszországgal, hol a Spanyolokkal hol másokkal. No mert a császárnak már ilyen volt a természet.

Az egyik ezred a másik után masirozott el. Poros, piszkos katonák. Hátukat a torniszter nyomta. Térdig felért a gombosharisnyájuk. Melchior apó ilyenkor, elgondolkozva sokszor kérdezte:

— Mond József! ezernyolczszáznegy óta hány ilyen katonát láthattunk már?

Oh Gulden ur, hogy tudhatnám én azt, mondtam én, de legkevesebb négy- vagy öt-százezret.

— Igen... legkevesebb! mondta a mester ur. De mond! hát visszajönni hányat láttál a sok százezer közül?

Azonnal elértettam, mire czéloz, tehát ezt feleltem neki:

— Hihető, hogy Mainz felé vagy más uton jöttek vissza... Én legalább mást nem képzelhetek.

Azonban a mester ur csak a fejét rázta, mondván:

— Hát pedig fiam, akiket nem láttál visszajönni, azok mind meghaltak. Amiként még százak és százezrek pusztulnak el, ha csak az ur isten nem könyörül rajtunk, mert a császár felette kedveli a háboruszkodást. Mert hogy testvéreit felkoronázza, már több vért ontott ki mint ami nagy revoluczióknak, amikor pedig az emberi jogokért folyt a küzdelem.

Aztán újból hozzáálltunk a munkához, ámde a Gulden ur megjegyzései iszonyu gondokat okoztak nekem.

Mert a holtakat pótolni kellett. Azért újabb és újabb ujonczozások rendeltettek el. Az igaz, hogy én kissé sántítottam a ballábamra, de kis hibára nem igen tekintettek ebben az időben. Volt rá sok példa, hogy más bénát is elvittek a harezmezőre.

Igy töprengtem magamban. Búra hajlott a kedvem Nem csupán azért mert nem egyezett a természetemmel háboruszkodás.

De még inkább azért volt borzalmasan nyomasztó a helyzetem, mivel vőlegény sorban voltam. Vierwinden-ben lakott az unoka hugom. Katalinát szemeltem ki mátkámul. Különben is gyermekkorunktól együtt növekedtünk. Űde, vigkedvű leányka volt. Olyan széke. Mosolyogtak a szép kék szemei. Az arca, mint a nyiló rózsza. És foga tejfehér. Ő a tizenyolczadik évét taposta, én már betöltöttem a tizenkilenczediket. És Margretel nénémnek sem voltam ellenére. Minden vasárnap megfordultam a házuknál. Mondhatom, mindig korai vendégként köszöntöttem be. De nálam nélkül nem is reggeliztek volna meg soha, mindamellert az ebéd sem eshetett meg úgy, hogy ott ne marasztottak volna.

Mily boldogok is voltunk, amikor Katalin a gyümölcsös kertben együtt szaggattuk a fáról a piros almát, a mézes körtét. Megosztottuk még a falatot is.

A nagymisére, az esti vecsernyére együtt jártunk. Vagy bucsukor sem táncolt soha más legénynyel. Szóval az egész világ úgy beszélt már felőlünk, hogy minket az Isten egymásnak teremtett. Ámde ha most elvisznek katonának, tudtam, akár örökre

elbucszhatok Katámtól. Sokszor sóhajtoztam is, bár még jobban megsántulnék. Mert a legényeket már javarészt elvitték katonának. Most már a gyermektelen házas emberekre is került a sor. Napról-napra növekedett a gondom. Hisz bizonyosan belőlem is csak faragnak egy lovaszt? Mint elszomorodtam. Már gondoltam arra is, hogy elbujdosom.

(Folyt. köv.)

M. á. vasutak menetrendje 1901. máj. hó 1 től.

Debreczenből indul:

		ó.	p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9	01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	déli	12	—
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8	10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	8	56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7	58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2	56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6	46
Csak Szatmárig	reg.	5	10
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8	22
Miskolcz—Kassa felé	este	6	58
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4	01
	m. áll. v.-tól	reg.	5 28
	vásártérről	reg.	5 51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól	d. u.	4 06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u.	4 15
	m. áll. v.-tól	d. e.	11 20
	vásártérről	d. e.	11 29
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól	reg.	4	42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5	—
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	21
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9	35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4	31

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8	50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5	15
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9	40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6	50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	8	30
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2	00
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.			
(P.-Ladányig gy.-v. átszállással).	este	9	15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11	44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3	36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6	36
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	0	33
Budapest felől	reg.	12	41
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5	03
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7	32
" " " " " " " "	d. u.	12	16
" " " " " " " "	gy.-v.	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	12
Csak Szatmárról	este	6	45
" " " " " " " "	(gyorsv.)	este	8 46
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8	07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől déli	déli	12	07
Kassa—Miskolcz felől	este	7	53
" " " " " " " "	vásártérre	reg.	8 03
" " " " " " " "	máv.-hoz	reg.	8 17
B.-Sz.-Mihály —	vásártérre	este	6 14
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este	6 35
" " " " " " " "	vásártérre	d. u.	3 21
" " " " " " " "	máv.-hoz	d. u.	3 30
F.-Abony felől vásártérre	d. u.	5	28
" " " " " " " "	m. á. vhoz	d. u.	5 45
Ohat Kócs Polgár felől vásártérre	reg.	7	42
" " " " " " " "	m. ávhoz	reg.	8 —
Derecske N. Léta felől	reg.	7	18
" " " " " " " "	" " " " " " " "	d. u.	3 12

LEO sport-lovardája.

Ma csütörtökön, jul. hó 11-én, este 8^{1/2} órakor
rendkívül

Fényes Előadás

uj műsorral.

Első vendégfellepte a **THE 3 MANZONI** a világ legkitűnőbb acrobatáinak **kettős Saltomortaleival**. A berlini Vintergartenből sikerült nagy áldozatokkal 6 vendégjátékra megszerezni, ami által képes vagyok Debreczen sz. kir. város n. é. közönségének egy ily rendkívüli jó számot bemutatni.

Azonkívül fellepte az összes kitűnő tagoknak, ugymint lovaglása és elővezetése a legjobb iskola lovaknak.

Előadásaimat a **39. gy. ezred zenekara** kíséri.

Helyárak: Számozott zártszék I. és II. sor 2 kor. I. hely 3. és 4-ik sor 1.40. II. hely 5-6, sor 80 f. III. hely 7. és 8-ik sor 60 fillér. Karzati állóhely 30 f. Deakok, katonák örmeisterig s gyermekek zártszékre 1 k. 20 f. I. helyen 1 k. 3 és 4. sor 60 f. 7-8. sor 40 f.

Az előadás kezdete pont 8^{1/2} órakor. Pénztárnítás d. u. 4 órától az előadás be-
zártaig.

Jegyek előre válthatók Schvarcz Dániel dohánytőzsdéjében, (Bika szálloda) reggeli 10 órától délután 6-ig.

Részletes műsor a jegyzedőknél kaphatók. Kutyákat a lovardába hozni rendőri-
leg tiltva van. Mindennap előadás, ünnep és vasárnapokon két előadás, az előadás bármilyen időben megtartatik. A n. é. közönség a lovardában minden idő ellen véd-
ve van.

Holnap pénteken **HIGLIFE** estély.

Becsés pártfogásért esedezik

LEO.

igazgató.

Lányi Géza

czimbalom művész. Blaha Lujza kedvelt cimbalmosa, 12 tagból álló elsőrangú erővel rendelkező társulatával **1901. jul. hó 13-án, szombaton** este kezd meg 2 napra tervezett

hangversenyét.

A társulat Horvát Róbert ur. tárogató mestert szerződtette, aki esténként 16-17. századbéli kurucznótákat fog bemutatni.

Ez a minden ízében művészi vállalat megérdemli a közönség pártfogását.

Beléptidij **1 korona.** Kezdeté **este 8 órakor.**

Kérjük a n. é. közönséget bennünket szíves megjelenésével kitüntetni.

Lendlbauer Kálmán

Bika bérlő társaság vendéglőse.

Háziasszonynak segítségül

ajánlkozik egy tevékeny, minden konyha és más háztartási dolgokban jártas 30 éves, egyedül álló kisasszony, ki németül is beszél, fizetést nem kér, csupán jó bánásmódra, barátságos otthonra reflectál.

A legjobb ajánlatokkal rendelkezik. Megkeresések e lap kiadóhivatalához **L. B.** alatt intézendők.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Majduságpedrő” használata által. Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Ebesi ártézi víz a legjobb legegészségesebb üdítő ital. Kapható minden fűszerüzletben, kávéházak és vendéglőkben. Fő-
r a k t á r : Piac-u. 7. sz.

Vetőgép 13 soros, használt, majdnem új, igen olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Mérlegképes könyvelő, ki a magyar és német levelezést bírja, szabad óráiban elvállal könyvek vezetését vagy bármily irodai munkát. Czim a kiadóban.

Fűszer és vasszakmában jártas helyben vagy vidéken. segéd állást keres

Egy 7-ik realista irodába vagy méruők mellett alkalmazást keres, esetleg elvállal rajzolásokat. Czim a kiadóhivatalban.

Correpetitor a latin első négy osztályához ke-
restetik. Czim: Törvényszéki iroda-igazgató.

Nagy Block naptárak, rendkívül praktikusak 1901. évre 40 krért kaphatók kiadóhivatalunkban.

Ruhamosó-gépek gyára

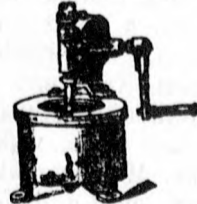
Krauss és Társa Bécs,

XVIII., Währingergürtel 53. sz.

A legnagyobb és legrégebbi gyár e szakmában Ausztria-Magyarországban. elvállal teljes **mosóda** berendezéseket és szállít felelőség mellett a legszolidabb kivitelben.

Gőz mosógép
elismert legjobb rendszerű, kézi vagy gőzerőre 28 frttól feljebb 2000 frtig.

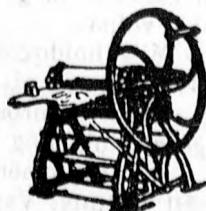
Centrifugal (körforgó) mosógép, zajtalan, kézi és gőzerőre 140 frttól feljebb.

A legjobb **ruhafacsaró-gépet** minden nagyságban 14 frttól feljebb.

Mangorló gépet legjobb szerkezettel 28 frttól feljebb.

Vasaló gépet 85 frttól feljebb.

Kimerítő árjegyzékeket kívánatra ingyen és kérmentve.

Cséplőgép részek,

Lendkerekek (különféle nagyságban) **manometer** (fesz mérő),

egészen új.

Ajtók, ablakrácsok, csatornarácsok,

más építkezéshez való

vastárgyak

különféle **kovácsszerszám:**

Satuk, üllők, fújtató, vasesztergapad

szerszámaczell

kompozíció.

Kijavított

takarék tüzhelyek,

igen mérsékelt árban kaphatók

KLEIN JAKAB

ócska vasüzletében, főtőzsde udvar.

Ócska vas és fémek a legmagasabb árban veszek

Teljesen kijavított

vetőgépek

13. 15. 17. és 21 soros

feltűnő olcsó árban, — előnyös
fizetési feltételek mellett.

Bor-árjegyzék

Szabó Kálmán és Testvérei

Szent-Anna puszta homoki szőlőtelepén termelt

természetes ó-borokról

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 "
Veres asztali 98-ról	80 "
Nagy burgundi siller	80 "

Palaczkokért 16 fillér letét.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos Fiai cégénél

Debreczen, Tisza palota

valamint

Geréby Fülöp utódai, **Fritsch Károly,**
Bán László, **Parti Ferencz,**
Czeglédy és Polgár, **Tóth Kálmán,**
Félegyházi János, **Váray József**

fűszerkereskedő uraknál.